

Beskidy Zachodnie część zachodnia

9.11.2000 r. — część pisemna

1. **Największa bitwa września 1939 r. w Beskidach Zachodnich, w której uczestniczyła zmotoryzowana 10 brygada kawalerii pod dowództwem Stanisława Maczka, miała miejsce:**
  - a. w rejonie Węgierskiej Górki,
  - b. w rejonie Wysokiej, Góry Ludwiki i Jordanowa,
  - c. w dolinie Kamienicy w Beskidzie Wyspowym.
2. **Najbardziej znane w Polsce gołoborza, tj. nagromadzenia bloków i odłamków skalnych powstałych z wietrzenia twardych skał, występują:**
  - a. w Bieszczadach,
  - b. w Górach Izerskich,
  - c. w Górach Świętokrzyskich.
3. **Prawidłowa kolejność historyczna występowania stylów architektonicznych w Polsce to:**
  - a. renesansowy, gotycki, barokowy, romański,
  - b. romański, renesansowy, barokowy, gotycki,
  - c. romański, gotycki, renesansowy, barokowy.
4. **Najstarszym parkiem narodowym w Polsce, utworzonym w 1932 r., jest:**
  - a. Pieniński Park Narodowy,
  - b. Tatrzański Park Narodowy,
  - c. Ojcowski Park Narodowy.
5. **Galicyjskie Towarzystwo Tatrzańskie, przekształcone następnie w Towarzystwo Tatrzańskie, powstało w roku:**
  - a. 1873,
  - b. 1903,
  - c. 1909.
6. **Łańcuch Karpat, długości ok. 1500 km, rozciąga się między:**
  - a. Bramą Morawską a przełomem Dunaju „Żelazne Wrota” koło Orszowej w Rumunii,
  - b. Dunajem koło Bratysławy a przełomem Dunaju „Żelazne Wrota” koło Orszowej w Rumunii,
  - c. Dunajem na północ od Budapesztu a przełęczą Predeal (1033 m) w Rumunii.

7. Właściwa kolejność grup górskich w Sudetach, w kierunku ze wschodu na zachód, to:
- Góry Złote, Góry Opawskie, Góry Kaczawskie, Góry Stołowe, Karkonosze,
  - Góry Bystrzyckie, Góry Złote, Góry Wałbrzyskie, Góry Izerskie, Karkonosze,
  - Góry Złote, Góry Bardzkie, Góry Sowie, Góry Kaczawskie, Góry Izerskie.
8. Najwyższym wzniesieniem w Bieszczadach Zachodnich (1346 m) jest:
- Tarnica,
  - Halicz,
  - Połonina Caryńska.
9. Przyczyną strefowego wykształcenia się zespołów roślinnych (pięter roślinnych) w górach jest:
- kolejność zajmowania siedlisk przez kolejne grupy roślin w trakcie ustępowania lodowców,
  - zmiana warunków glebowych wraz ze zróżnicowaniem stromości zboczy,
  - zmiana warunków klimatycznych wraz z wysokością n.p.m.
10. Autorem znanych powieści o tematyce górskiej, m.in. „Grypa szaleje w Naprawie”, „Janosik”, „Księga Tatr” jest:
- Kazimierz Przerwa-Tetmajer,
  - Jalu Kurek,
  - Władysław Orkan.
11. Pierwszy szlak turystyczny w Beskidach wyznakował:
- Walery Eljasz,
  - Hugo Zapałowicz,
  - Kazimierz Sosnowski.
12. „Zorientowanie mapy” to czynność, polegająca na:
- ustawieniu mapy zgodnie z kierunkami świata,
  - wytyczeniu na mapie planowanej trasy marszu,
  - zapoznaniu się z treścią i podziałką mapy.
13. Zagrożenie lawinowe powstaje w wyniku:
- intensywnych opadów śniegu, nagłych zmian temperatury, wiatru, działania słońca itp.,
  - bez wpływu czynników zewnętrznych, na stokach o odpowiednim nachyleniu,
  - braku kontroli pokrywy śnieżnej na trawiastych stokach.
14. Jeśli widzę w górach nisko lecący śmigłowiec, a nie potrzebuję pomocy, to:
- pomacham mu obydwoma rękami, zataczając koła nad głową,
  - uniosę prawą rękę w górę, a lewą opuszczę w dół, tworząc znak litery „N”, co w międzynarodowym kodzie oznacza „no” – „nie potrzebuję pomocy”,
  - rozłożę na stoku białą płachtę, chusteczkę, kartkę itp.

15. **Krwotok żylny charakteryzuje się:**
- ciemnoczerwonym kolorem krwi, sączącej się z rany w sposób jednostajny,
  - jasnoczerwonym kolorem krwi, wyływającej z rany rytmicznie,
  - ciągłym, tryskającym z rany strumieniem krwi.
16. **Linia Piastów cieszyńskich wygasła w roku:**
- 1560,
  - 1653,
  - 1753.
17. **Kazimierz Jagiellończyk nadał Żywiec Piotrowi Komorowskiemu w zamian za:**
- zastugi dla korony polskiej w wojnie trzynastoletniej,
  - dobra na Orawie i Liptowie, utracone z powodu sprzyjania koronie polskiej,
  - wyćpienie rabusiów i zaprowadzenie spokoju na pograniczu polsko-węgierskim.
18. **W masywie Babiej Góry skały krystaliczne:**
- występują jedynie w postaci luźnych bloków granitu skandynawskiego z okresu lodowcowego,
  - występują jako wtrącenia żył andezytowych w spękaniach lokalnych piaskowców,
  - nie występują w ogóle.
19. **Wybierz zestaw gatunków drzew charakterystyczny dla zbiorowiska żyznej buczyny karpackiej w Beskidach Zachodnich:**
- buk, wiąz górski, klon jawor,
  - buk, modrzew europejski, świerk pospolity,
  - buk, jodła, świerk pospolity.
20. **Rezerwat przyrody, powołany w celu ochrony łąk, pastwisk, muraw kserotermicznych i fragmentów żyznej buczyny karpackiej z licznymi gatunkami storczyków, to:**
- „Góra Tuł”,
  - „Zadni Gaj”,
  - „Butorza”.
21. **W latach 1910 – 1929 w Bystrej Śląskiej mieszkał i tworzył wybitny polski malarz, znany zwłaszcza z pejzaży zimowych i scen z polowań. Chodzi o:**
- Wojciecha Kossaka,
  - Juliana Fałata,
  - Adama Bunscha.
22. **Drewniany kościółek p.w. Św. Krzyża, pochodzący z 1770 r. z Przysowic, przeniesiony został w 1958 r.:**
- do Istebnej na Kubalonkę,
  - do Istebnej na Stecówkę,
  - do Nierodzimia (obecnie Ustroń).

23. „Wyżka” w tradycyjnym drewnianym budownictwie orawskim to:

- a. „pięterko” nad całą chałupą lub częścią chałupy, o charakterze stryszku, dostępne z zewnątrz budynku z krytego ganku zwanego „przedwyżcem”,
- b. kryty ganek na drewnianych słupach, obiegający górną część chałupy, dający dostęp do przestrzeni poddasza,
- c. nadwieszona izbica wieży kościelnej, szalowana pionowymi deskami, mieszcząca zwykle dzwony.

24. Właściwa kolejność ubierania elementów tradycyjnego stroju kobiecego góralek śląskich to:

- a. Hacka, ciasnocha, kabotek,
- b. Ciasnocha, hacka, kabotek,
- c. Ciasnocha, kabotek, hacka.

25. Dział wodny między zlewiskami Bałtyku i Morza Czarnego przebiega przez:

- a. Kiczorę – Sołowy Wierch – Przetęcz Rupienkę – Ochodzitą,
- b. Kubalonkę – Beskidek – Stecówkę – Karolówkę,
- c. Karolówkę – Gańczorkę – Złoty Groń – Ochodzitą.

26. „Bory Orawskie” to:

- a. kompleks lasów bukowo-świerkowych na pd. stokach Babiej Góry i Policy, o charakterze pierwotnych borów dolnoreglowych,
- b. kompleks torfowisk ze stanowiskami sosny błotnej w zachodniej części Kotliny Orawsko-Nowotarskiej, na dziale wodnym Bałtyku i Morza Czarnego,
- c. nazwa dawnego majątku leśnego Komposesoratu Orawskiego, którego pozostałością jest dziś kompleks leśny w widłach Białej i Czarnej Orawy.

27. Źródła Olzy znajdują się na stokach:

- a. Kiczor i Młodej Góry,
- b. Złotego Gronia,
- c. Gańczorki i Karolówki.

28. Rzeka Soła płynie przez:

- a. Sól – Ujsoly – Rajczę – Milówkę – Żabnicę – Węgierską Górkę,
- b. Sól – Rycerkę – Rajczę – Kamesznicę – Milówkę – Cisiec,
- c. Sól – Rajczę – Cisiec – Węgierską Górkę – Cięcinę.

29. Pasma Barnasiówki i Pisanej rozciąga się między:

- a. Sułkowicami a Myślenicami,
- b. Lanckoroną a Stryszowem,
- c. Żywcem a Pewłą Wielką.

30. Większe wychodnie skalne znajdziemy na następujących wzniesieniach:

- a. Kobyła, Malinowska Skała, Muronka, Skałka pod Pilskiem, Żurawnica,
- b. Błatnia, Ćwilin, Hrobacza Łąka, Prusów, Kotoń,
- c. Sołowy Wierch, Wolentarski Groń, Ściszków Groń, Okrąglica.